

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Kolektivizem
in individualizem

Žid Karl Marx in drugi ideologi historičnega materializma so vrgli v svet tudi geslo boja proti individualizmu v prilog kolektivizmu. To je bila sprva le parola njihovih ideoloških somišljenikov, polagoma pa je preko socialne demokracije in zlasti še komunizma pričela naglo prodirati tudi v nemarksistične vrste, dokler si ni naposled osvojila terena celo pri najhujših nasprotnikih marksizma, pri fašistih vseh vrst in ločin. Danes zato lahko trdimo, da je s teorijami kolektivizma zastrupljena skoraj večina evropskega prebivalstva, zlasti tudi inteligence. Zakaj? Prav gotovo največ zaradi mode, dasi je malokdo pomislil, kaj se prav za prav skriva za toliko opevanim kolektivizmom, še manj seveda, da bi do dna pregledal posledice, ki jih je forsiranje kolektivizma že rodilo in bi jih utegnili roditi v nadaljnjem razvoju; in to ne glede le na sovjetsko Rusijo, kjer je kolektivizem po diktaturi zapovedana državna vera in se vsak odpor proti njemu kaznuje s smrtjo, kakor se je v temnem srednjem veku krivoverstvo. Prav tako je namreč tudi fašizem neke vrste uvajalec kolektivizma proti individualizmu, katerega dovoljuje samo »voditeljske«. To pomeni torej že samo po sebi, da je v fašistični državi dana prosta volja misliti in delati po svojih nagnjenjih samo enemu ali vsaj le neznatni skupini, dočim so vsi drugi državljani navadna čreda, katere edina dolžnost in pravica je brezpogojna pokorščina, mehanično izvrševanje odkazane funkcije!

Človeku normalnih možganov se tako degradiranje celih narodov na nivo navadne živine upira že samo po sebi v dno duše in nehoti čuti, da vodi vse to v strašno temo nazadnjaštva, ki bi se naposled mogla spremeniti celo v katastrofo. In prav nič ne pretiravamo, če trdimo, da izvira večina zla naše sodobnosti prav iz zmage za človeka ponižujočega kolektivizma nad vse ustvarjajočim, plodnim in progresivnim individualizmom. Pod individualizmom, ki ga tu postavljamo nad kolektivizem, pa seveda ne mislimo kakšnega nesocialnega kapitalističnega individualizma, ki je nastal kot bolni izrodek demokracije, marveč individualizem duha v znanosti, umetnosti in politiki. Med velikimi duhovnimi sodobnostmi, ki se ukvarjajo s sedanjostjo, zlasti krizo vsega, se pojavlja tudi vedno močnejše to spoznanje in potreba boja za zdravi zmrni individualizem proti pretiranemu bolnemu kolektivizmu komunizma in fašizma. Tako je tudi največji sodobni francoski romanopisec André Maurois izpovedal nedavno v dveh razgovorih svojo veliko vero v individualizem in odpor proti kolektivizmu, ne da bi se — kakor vsi veliki duhovi — bal nastopiti proti bolni modi, četudi se s tem marsikomu zameri.

Mauroisove besede so tako globoke in prepričevalne, da zaslužijo na vsak način vse upoštevanje tudi pri nas, kjer je precej levih in desnih apostolov kolektivizma. Dejal je: »Naj bo tako ali drugače, jaz sem tako globok individualist, da ne morem prostovoljno sprejeti civilizacijskega sistema, ki gre preko individuala. Družbene skupine, kolektivi, niso moralna bitja; velike kreposti so ustvarili samo posamezniki. Za vse, kar je bilo kdaj v moralnem redu velikega, dolgujemo hvalo individualu. Državi dajem le majhen del svojega bistva, državi pa ni nič do moje osebne sreče. Država izvršuje sumarno organizacijsko pravičnost, ki je pa mnogo presplošna in preohlapna v primeri s pravičnostjo, po kateri stremi posameznik. In nič na svetu se mi ne zdi tolikanj važno, kakor pravičnost.« Ob neki drugi priliki pa je dejal: »Vse, kar je velikega v človeški družbi, vse je delo poedince ali vsaj po osnutku pripada poedincu. Zgodovina skupin je obupna in nečloveška. Med tem ko človek-individuij že stoletja kaže, da je zmožen biti svetnik ali mojster in se ume odpo- vedati in se žrtvovati, je človek-kolektiv še v stanju tipanja, podobnega akcijam in reakcijam živalskega. Če bi v tem trenutku odpravili individualizem, bi to pomenilo za vsakega, kdor bistro gleda, zamačenje ali še boljše: samo mor.«

Hindenburg mrtev, Hitler predsednik

Davi ob 9. uri je v Neudecku umrl predsednik nemške republike
feldmaršal Hindenburg - Hitler kancelar in predsednik
Veliko žalovanje po vsej Nemčiji

BERLIN, 2. avgusta. »Deutsches Nachrichtenbüro« poroča iz Neudecka: DANES OB 9. URI JE IZDIHNIL DRŽAVNI PREDSEDNIK GENERAL-FELDMARŠAL PL. H I N D E N B U R G SVOJO DUŠO.

BERLIN, 2. avgusta. Vlada je sklenila zakon, po katerem se združuje funkcija kancelarja s funkcijo državnega predsednika. Zakon obsega dva člena. Tekst se glasi takole: § 1. Funkcija državnega kancelarja in funkcija državnega predsednika se združujeta. Vsa dosedanja pooblastila državnega predsednika preidejo na voditelja nemškega naroda in državnega kancelarja Adolfa Hitlerja, ki more imenovati svojega namestnika v državni vladi. § 2. Ta zakon stopi v veljavo v trenutku smrti dosedanjega državnega predsednika generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

BERLIN, 2. avgusta. Sklep vlade, da se združi funkcija predsednika republike in državnega kancelarja in se obe poverita Hitlerju, je bil napravljen soglasno, ker je vlada po dalj-

šem posvetovanju ugotovila, da razpis novih predsedniških volitev v sedanjem trenutku ne bi bil oportun, ne iz notranjih ne iz zunanjih političnih vzrokov.

BERLIN, 2. avgusta. Dasi je vsa Nemčija vsak trenutek pričakovala smrti Hindenburga, je vest, da je umrl, vendarle globoko učinkovala. V Berlinu in po vsej državi so takoj ko je dospela žalostna vest iz Neudecka, izobesili na vseh hišah črne zastave. Vojni minister Blomberg je odredil za vso vojsko 14dnevno žalovanje. Pehotni polki 3, 9 in 16, ki jim je pokojnik nekoč poveljeval, bodo žalovali tri mesece in bodo tvorili tudi častno stražo pri mrtvaškem odru. Vsi častniki nosijo črne trakove na rokavih. V Berlinu je bila naznanjena smrt z 21 topovskimi strelji. Isto se je zgodilo tudi v vseh ostalih mestih, kjer so vojaške posadke. Vlada je odredila, da morajo zvoniti zvonovi vseh cerkva v Nemčiji vsak dan od 8. do 9. ure dopoldne, kakor tudi za časa pogreba. Na dan pogreba bo v vseh obratih za eno minuto ustavljeno delo. Prav tako bo počival eno minuto tudi ves promet. Dan pogreba pa še ni določen.

V Avstriji mir in red

OČIŠČEVANJE IN SUSPENDIRANJE URADNIŠTVA. SODNO POSTOPANJE PROTI UPORNIKOM. NOV INCIDENT.

DUNAJ, 2. avgusta. V vsej Avstriji vlada mir, akcija »očiščevanja«, kakor jo uradno imenujejo je zaključena. Narodni socialisti so sicer obljubili, da bodo zaradi smrtnih obsodb izvršili nove atentate, toda to se doslej ni zgodilo. Obenem se vrši čiščenje tudi med državnim in samoupravnim uradništvom, ki je bilo v velikem številu suspendirano in včeraj ni dobilo plače. Krivda doktor Rintelena je sedaj toliko ugotovljena, da je proti njemu uvedeno sodno postopanje, kakor tudi proti vsem njegovim so-krivcem. Razprava proti bivšemu kor-poralu Hudlu, ki je v uniformi pehotnega majorja sodeloval pri napadu na kancelarjevo palačo 25. julia, se je že pričela. Izmed prijetih vstašev so izločili skupino 20 ljudi, ki bodo prišli pred vojno sodišče, ostali pa pridejo pred preki sod. Vlada zatrjuje, da se sedaj ne bo omejila samo na postopanje proti neposrednim krivcem, temveč bo postavila pred sodišče tudi vse one, ki so morda samo posredno sodelovali pri zadnji vstaji.

PARIZ, 2. avgusta. Agencija Havas poroča z Dunaja, da so Heimwehrovi

prijeli in držali več ur v zaporu dopisni-ka agencije »Deutsches Nachrichten Bureau« barona von Hahna. Istočasno so izvršili preiskavo v njegovem stanovanju, ki je pa ostala popolnoma brez uspeha. Pričakuje se, da bo Nemčija zaradi tega izvršila na Dunaju demaršo pri avstrijski vladi.

Nemčija po
Beldwinovem govoru

BERLIN, 2. avgusta. »Berliner Börsen-zeitung« piše povodom senzacionalnih izjav Baldwin v spodnji zbornici, da dokazuje, da je angleško oboroževanje v zraku naperjeno izključno proti Nemčiji. Te izjave dokazujejo, da so se razgovori med angleškimi in francoskimi vojaškimi osebnostmi končali s sporazumom. Razorožena Nemčija je najtežje ogrožena v svoji varnosti, tembolj še sedaj, ko se Anglija tudi politično približuje Franciji. Ne samo pomembna debata v angleški spodnji zbornici, ampak tudi komentarji angleških in francoskih listov zaslužijo največjo pozornost in Nemčija se more iz njih samo mnogo naučiti.

Oboroževanje Amerike

NEW YORK, 2. avgusta. Ameriško ministrstvo mornarice je te dni pričelo graditi 4 nove križarke po 10.000 ton. Na ta način gradijo sedaj Združene države 54 bojnih ladij v skupni tonaži 260.000 ton. Na ta način bo ves ameriški pomorski program, ki obsega 480.000 ton in proračun 1 milijardo 300 milijonov dolarjev izveden že do konca leta 1938. Po izvršitvi tega programa bo razpolagala Amerika z vojnimi brodovljem, ki ga ji dovoljujejo dosednji pomorski sporazumi. Vse bojne ladje pa bodo tudi najmodernejše urejene in oborožene. Vprašanje zamenjave starih linijskih ladij z novimi, bo pa rešeno na prihodnji pomorski konferenci.

V ŠPANJI JE MIR.

MADRID, 2. avgusta. Za včerajšnji komunistični praznik so se napovedovali v Španiji novi veliki politični nemiri, ki so pa izostali. Po uradnih poročilih je vladal poyoso mir in red.

POTRES NA FILIPINIH.

MANILA, 2. avgusta. Včeraj je bil na Filipinih močan potres. Center potresa je bilo okoli 150 km severno od Manile ležeče ozemlje. Stvarna škoda je zelo velika, a najbrže tudi ni brez človeških žrtev.

je omogočil samo demokratični individualizem. Če bi bila Avstrija ostala absolutistična, bi bil naš narod ostal kolektiv Avstrije, ki bi mu nikoli ne bila priznala pravice do samostojnega nacionalnega življenja in bi ga bila v sto letih z nasiljem, kakršnega se sedaj poslužuje absolutistični fašistični kolektivizem na Primorskem, ponemčila do zadnje vasi. Danes pa prihajajo ljudje in pričenjajo boj proti demokratičnemu individualizmu, kateremu se moramo zahvaliti ne le za vse kar imamo, ampak tudi za to, da sploh še eksistiramo in smo Jugoslovani!

Kako resnične so te trditve velikega duhu velike Francije, nam dokazuje že to, če se spomnimo kakšen ogromen napredek je napravilo človeštvo prav v zadnjih sto let, t. j. v dobi, ko je vladal individualizem z demokracijo! Napredek tega stoletja je v znanosti, umetnosti, politiki, gospodarstvu in zlasti v tehniki večji kakor napredek vseh tisočletij nazaj do najstarejših Egipčanov! In mogoč je bil šele tedaj, ko je demokratični individualizem strl avtokratični temni srednji vek in njegove zadnje posledice! Brez tega veka individualizma tudi nas Slovencev ne bi več bilo na svetu in z nami vred ne današnje Jugoslavije! Naš narodni prerod

Dnevne vesti

Gledališče v tretjem Mariborskem tednu

Prvi Mariborski teden nam je dal pred tremi leti prvo gledališko predstavo na prostem. Smetanovo večno živo in mi-kavno opero »Prodano nevesto« z odličnimi gosti. Pozorišče je bil Trg svobode z delom Jugoslovanskega trga. Drugi Mariborski teden lani je izžval uprizoritev slovenske izvirne drame, Krefitovih »Celjskih grofov« na Rotovškem trgu, ki je tudi dobro uspela. Letošnji tretji nam pa prinaša slovensko izvirno komedijo, Pavla Golie »Kulturna prireditev v Črni mlaki«. Pozorišče je otroško igrišče v Mestnem parku koncem Tyrševe ulice.

Prostor je zelo srečno izbran in pozorišče nudi sedaj, ko je postavljen oder in podij za geldalce, nenavadno prikupno sliko. Ljubljana, ki je o priliki letošnjega velešega uprizorila v Tivoliju tudi to komedijo, je imela sicer cenejše pozorišče za Tivolskim gradom, a zato tudi

manj efektno. Mariborsko se z ljubljanskim sploh ne da vzporejati, toliko je lepše in boljše. Če bo temu primerna tudi uprizoritev sama, potem letošnji nastop gotovo ne bo zaostajal za prejšnjima. Napor vodstva in režije obetajo mnogo. »Kulturna prireditev v Črni mlaki«, ki bo predvsem predstava za širše in najširše sloje, bo uprizorjena z našim skoraj celotnim dramskim ansamblom, mimo tega bo pa sodelovala tudi mnogoštevilna komparzerija in godba. Režiser g. Jože Kovič je napel vse sile, da dogradi predstavo v vsakem oziru. Že mnogo večerov so v parku vaje, atrakcija za občinstvo, zlasti še nedoraslo. Te vaje se nadaljujejo in bodo jutri zaključene z generalko, saj bo v soboto 4. t. m. zvečer že premiera. Naše predstave na prostem so tako postale tradicija Mariborskega tedna in ena osrednjih osi.

Maša zadušnica za pokojnim generalom Rudolfom Maistrom. Danes zjutraj ob 8. je bila v tukajšnji stolnici žalna maša za pokojnim generalom Maistrom, ki jo je bral stolni župnik g. Umek. Maše zadušnice so se udeležili predstavniki vseh mariborskih državnih in samoupravnih oblastev, nadalje zastopniki skoro vseh mariborskih nacionalnih in narodno obrambnih organizacij. Navzoči so bili tudi zastopniki vojaških oblastev, med njimi mestni poveljnik general Hadžić.

Narodna strokovna zveza v Mariboru poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži komemoracije za pok. generalom Maistrom, ki bo dneas v četrtek, 2. avg. ob 20. uri na verandi »Uniona«.

Krožek abiturientov trgovskih akademij in šol Zveze mladih intelektualcev vabi vse obituriante, tudi nečlane, k sestanku v petek 3. avgusta ob 18. uri v Sodni ulici 9/III.

Tlakovalna dela Aleksandrove ceste končana. Delavci mestnega gradbenega urada so te dni končali tlakovati Aleksandrovo cesto, ki je sedaj vsa tlakovana od Grajskega trga pa do meje v Košakih. Na novo tlakovana cesta nudi v severnem delu mesta po vsem novo lice, ki pa bo še lepše, ko bodo urejeni in asfaltirani tudi hodniki na obeh straneh. Tlakovanje Aleksandrove ceste je stalo obično nad 4 milijone dinarjev.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru priredi ekskurzijo v avtomatsko telefonsko centralo v soboto dopoldne. Zbirališče bo ob 9. pred avtomatskim bufetom. Zvečer ob 20.30 pa bo članski sestanek v restavraciji »Mariborski dvor«.

Poštenju čast! Že pred enim letom je izgubil Mariborčan g. Drago Čibic v Karavankah listino z večjo vsoto denarja. Na svoje veliko začudenje pa je pred dnevi prejel zavitek, v katerem mu je znani planinec g. Joža Čop z Jesenic poslal listino z denarjem vred.

Porcijunkula. Danes je god sv. Porcijunkole. Iz vse širše mariborske okolice so priromale v Maribor množice podeželskega vernega ljudstva na tradicionalno žegnanje v frančiškanski cerkvi. Medičari in lečitarji so kakor vsako leto tudi letos postavili pred cerkvijo svoje stojnice. Ne manjka pa tudi prodajalcev nabožnih knjig in podobice ter molkov.

Naša stanovanja. Mnogo se dandanes piše o higieni zlasti pa o pobijanju tuberkuloze in o vsem, kar to zavrta mo rilklo človeštva ovira na njeni poti. Leglo tuberkuloze so prav gotovo nehygienična stanovanja. Zato bi bilo v prvi vrsti potrebno skrbeti za zdrava stanovanja. V tem pogledu pa v Mariboru nismo prav na prvem mestu. Večina hiš v sredini mesta ima še danes starinska in nehygienična stranišča, iz katerih udarja prav sedaj poleti neznosen smrad, in to niso hiše revnih, to so hiše bogatinov, ki oddajajo stanovanja za drag denar. Zelo bi bilo priporočljivo, če bi se mestni fizikat odločil pregledati vse stanovanjske hiše in pritlikline ter ugotoviti ali odgovarjajo higienskim predpisom ali ne. Težavno bi bilo to delo, toda potrebno in koristno. Naš Maribor je na zunaj lep, njegova klima je zdrava, zato naj bodo higiensko urejena tudi stanovanja.

Izlet z avtobusom v Ribnico na Pohorju. To nedeljo, 5. avgusta, bo vozil ob lepem vremenu avtobus iz Maribora do Ribnice in nazaj. Odhod ob 5. uri zjutraj, vrnitev v Maribor ob pol 9. uri zvečer. Voznina tja in nazaj 50 Din. Vozni listki bodo numerirani in je zagotovljen sedež po vrstnem redu prijave. Prijave sprejema: Lojze Strašnik, Podravska tiskarna, Gregorčičeva ulica 6, telefon 20-38, do sobote ob 12. uri.

Sokol I. Znake in legitimacije za izlet v Zagreb dobite vsak dan od 19.—20. ure na letnem telovadišču pri tajniku bratu Štublju M.

Pogovor dneva je Moletovo lutkovno gledališče. Samo dva dni v »Veliki kavarni«.

Telefonska številka Združenja sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev za dravsko banovino v Mariboru je 28-48.

»Mariborske slike«. Ljudska tiskarna v Mariboru je izdala za letošnji tretji Mariborski teden obsežno brošuro »Mariborske slike« z opisi Maribora v zgodovinskem, gospodarskem in drugih ozirih. Dodan ji je pa tudi adresar mariborskih obrti, trgovin, industrij itd. Knjiga je tudi lepo ilustrirana.

»Pohorje«. »Putnik« v Mariboru je izdal te dni osem strani obsegajoči letoviški prospekt »Pohorje«, pisan v srbohrvaščini in nemščini, opremljen s 7 slikami naših planinskih koč in postojank ter zemljevidom celotne pohorske gorske skupine. Prospekt je lepo urejen in izdelan, tako da bo prav vabljiva reklama za naše lepo zeleno, gozdno in zdravo višavje.

Gostilniška in hotelirska razstava, ki jo prireja Združenje gostilničarskih podjetij za mesto Maribor bo razdeljena v 4 pododdelke, in sicer: 1. moderna hotelska spalnica s kopalnico, 2. mizici za zajtrk, service za obed v sobi, 3. restavracijska kuhinja s hladilnimi napravami, posodo in plinskim štedilnikom, 3. polovico oddelka obsega lepa kmečka restavracijska soba, druga polovica pa je zavzeta z luksuriorno opremljeno kompletno poročno mizo, kot se prirejajo pri hotelskih gostijah, 4. razstava raznih živil do najmanjših malenkostih, ki se uporabljajo v hotelski industriji. Občinstvo bo nedvomno presenečeno nad krasno ureditvijo razstave, ki bo dokazala visoko stopnjo naših gostilničarjev in hotelirjev, ki zamorejo ustreči že tako razvajanemu gostom.

Razstava znamk v Novem sadu. Kot smo že sporočali, bo v dneh 8. in 9. sept. kongres Filatelistične zveze Jugoslavije v Novem sadu. Ob tej priliki bo tudi razstava znamk, ki bo ena največjih, kar smo jih doslej imeli pri nas. Filatelisti, ki se nameravajo razstave udeležiti, naj se prijavijo do 15. avgusta na naslov: Razstavnii odbor novosadskih filatelistov, Novi sad, Wilsonov trg 2.

Radio Ljubljana. Spored za petek 3. avgusta. Ob 12.15: Gor čez izaro, koroške narodne na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirana baletna glasba; 13.30: pol ure francoskih pesmi v reproducirani glasbi; 19: radio orkester; 19.30: izleti za nedeljo (društvo Krka); 20: prenos iz Zagreba; 21.30: radio orkester; 22: čas, poročila, lahka glasba.

Kar je res,

je
res:

vsakomur prija!

Mednarodna alpska vožnja. Nemški, francoski, italijanski in švicarski avtomobilski klubi priredijo s sodelovanjem angleškega, avstrijskega in jugoslovanskega avtokluba od 7. do 12. avgusta VI. mednarodno alpsko vožnjo. Start je v Nici, cilj v Münchenu (Monakovo). Ker gre proga tudi čez našo državo, prosi mariborska sekcija svoje člane in vse druge voznike motornih vozil, da bodo v primeru, če bodo vozili 11. in 12. avg. na cestah Zagreb - Sušak in Zagreb - Ljubljana - Podkorensko sedlo — zelo opreznii in šli udeležnikom te alpske vožnje na roko s tem, da jih pustijo vedno prehiteti in da vozijo strogo po svoji desni strani. Ker je za udeležnike alpske vožnje predpisana povprečna brzina od 42 do 52 km na uro, je jasno, da bodo vozili z mnogo večjo brzino. Avtomobili udeležnikov alpske vožnje bodo nosili tablo »CIA« (Coupe internationale des alpes).

Drava izroča svoje žrtve. Pri Sv. Mar ku nižje Ptujja je Drava naplavila truplo 15 letnega medicarskega vajenca Ivana Vogrinca, ki se je pred kratkim utopil pri kopanju v Mariboru. Truplo so prepeljali na tamkajšnje pokopališče, kjer ga bodo pokopali.

Strela ubila kravo. Med včerajšnjim popoldanskim nalivom je večkrat udarila strela, ki si je izbrala za svojo žrtev kravo posestnice Helene Dobingerjeve na Tezmem. Ko je gnal pastir pred nalivom domov krave, ki jih je pasel ob železniški progi, se je namah močno posvetilo in je strela udarila v železno ograjo, ki se ji je približala krava, kar je bilo usodno za njo. Posestnica Dobingerjeva ima zaradi tega okrog 2000 Din škode.

Tleča treska v žitnem snopju. Studenški požigalec še vedno razburja prebivalstvo. V forek popoldne je hčerka posestnika Kolnika opazila tlečo tresko v kupu snopja, ki je bilo pripravljeno za mlačvo. O tem je takoj obvestila domače, ki so še pravočasno preprečili večjo požarno nesrečo. Obveščeni pa so bili tudi studenški orožniki, ki že delj časa z vso vneto zasledujejo zločinskega požigalca, ki strahuje Studenčane.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolkovih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobotosti povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesja in osvoboditev od občutkov tesnobe.

Lakner in Pančur tajita. Zaslišanje kaznivencev Laknerja in Pančurja, ki sta spravila v prerani grob kaznilniškega paznika Peterina, je končano. Preiskavo je vodil preiskovalni sodnik g. dr. Travnar in Pančur trdovratno vstrajata pri slišal tudi večje število paznikov. Lakner in Pančur trdovratno vstajata pri prvih zagovorih ter valita krivdo drug na drugega. Za Laknerja je obtežljivo, ker je bil kamen, s katerim je bil ubit paznik Peterin, zavrt v njegovo brisačo. Preiskovalni sodnik je izročil vse gradivo o zaslišanju državnemu tožilstvu, ki bo sestavilo obtožbo. Kakor izvem, bo razprava proti zverinskima morilecema Laknerju in Pančurju najbrže v kaznilnici.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 27 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 15 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 21 stopinjah 736,6, reduciran na ničlo pa 734,1; relativna vlaga 79, vreme je jasno in vroče; vremenska napoved pravi, da se bo vreme zboljšalo; od včeraj na danes pa je padlo 14,5 mm dežja.

Grajski kino. Do vključno petka vefilm iz Napoleonove dobe »Črni huzar«, Konrad Veidt, Mady Kristians, Rolf Albach Retty. Naš prihodnji spored »Grofica Marica«.

Kino Union. Danes zadnji dan »Quick« z dražestno Liliano Harvejevo, Hansom Albersom in Paulom Hörbigerjem. Od petka dalje senz. dvojni spored Buffalo Bill v filmu »Plamena smrt« in Ken Maynard »Pravica zmaga«.

Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934

OBISKOVALCI MARIBORSKEGA TEDNA, POZOR!

Prometno ministrstvo je dovolilo obiskovalcem Mariborskega tedna polovično vožnjo za časa od 4. do 15. avg.

Reperioar Narod. gledališča

Sobota, 4. avgusta ob 20. uri v mestnem parku na otroškem igrišču ob koncu Tyršove ulice: »Kulturna prireditev v »Črni mlaki«. Premiera.

Premiera »Kulturna prireditev v Črni mlaki« na prostem. Za otvoritev Mariborskega tedna, v soboto, 4. tm. ob 20. uri bo premiera Golieve komedije »Kulturna prireditev v Črni mlaki«, duhovite in prav zabavne satire, ki je v Ljubljani dosegla rekordno število predstav. Pri uprizoritvi sodeluje nad 140 oseb, godba itd. Avditorij je primerno dvignjen in akustika je presenetljivo dobra. Vstopnice se že dobe pri gledališki blagajni (tel. 23-82). Cene sedežem: Din 35, 30, 25, 20, 15, 10. Stojišča Din 8 in 5 Din.

Vaja za »Kulturno prireditev« na prostem bo drevi v parku, v primeru slabega vremena pa v gledališču. Vsi v kostumih in maskah!

Pri motnih prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholisti, ki so trpeli na želodčnem kataru, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staro preizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah.

Čemu? Prejeli smo: V zadnjem času beremo skoraj dan za dnem v naših listih vabila na izlete, ki se prirejajo iz našega mesta v razne kraje Avstrije in celo Nemčije in čudno se nam zdi, da se oči nekaterih kar ne morejo ločiti od tujega severa in se obrniti na naš jug in vzhod. Namesto da prirejamo vse te izlete na Grossglocknerje, Salzkammergute, Oberamergaue in vrag si ga še vedi kam, naj bi jih rajše prirejali na Bled, v Ljubljano, na Notranjsko in Dolenjsko, k Plitvičkim jezerom, v Dalmacijo, Bosno, Črnogoro itd., kjer je gotovo več naravnih lepot in pestrih zanimivosti, kakor pa na tujem severu, in tudi denar bi ostal doma. Mislimo, da bo ta nasvet pozdravila vsa naša patriotična in nacionalna javnost. Vsa Evropa zavida Jugoslavijo za njene nedosežne naravne lepote, mi pa vabimo ljudi v tujino in še v tisto, ki nas še vedno ne neha napadati in sramotiti. Čemu vse to?

Obup mlade služkinje. Včeraj popoldne okrog 17. ure je zalotil inkasant Ivan Mavčič na Schmidererjevem travniku ob Dravi, kjer je ribaril, neko neznano dekle. Ker je slišal njen jok, se ji je približal in izvedel žalostno zgodbo. S solzami v očeh mu je pripovedovala, da je doma iz dravogradske okolice in je nekaj časa služila pri gospodinjji A. M. na Meljski cesti. Gospodinja ji je zadnjega julija iz neznanega vzroka odpovedala službo. Ker ni mogla dobiti nikjer druge službe, je ob svojih skromnih sredstvih obupala nad življenjem in hotela poiskati smrt v deročih valovih Drave. Sezula si je čevlje in oblečena skočila v vodo, ven dar pa jo ni zajel smrtni vrtnec. Tako se je sama rešila in pripovedovala, da bo ponovno skočila v globokejšo vodo. Spočetka inkasant ni verjel njenim izpovedbam in je o vsem tem obvestil stražnika na Koroški cesti. Stražnik je odvedel mlado obupanko na stražnico, kjer so spoznali iz delavske knjižice, ki jo je imela pri sebi, da je 16letna Marija K.

Lepi uspehi zadnje racije. Vsako leto priredi policija prve dni v avgustu obsežno racijo. Ob tej priliki preišče vsa skrivališča in vse beznice ter polovi vse temne elemente, ki se skrivajo po njih. Letos je imela izredno srečo in je polovila nad 30 raznih postopačev in vlačug. Vlačuge je dala skoro vse v tukajšnjo bolnišnico, nekaj postopačev je izročila sodišču, ostale je pa izgnala iz mesta. Med postopači jih je bilo nekaj tudi iz drugih držav. Vse te je poslala preko meje.

sokolskih svečanosti v Zagrebu

Delavec: Nič čudnega gospod, oni so preleni, da bi dvakrat napravili isto po-

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

XXVI.

Temni deževni noči je sledilo žalostno jutro. Svinčeno težki temni oblaki so legali na Semisiris in iz njih je lilo kakor iz škafe. Ozračje je bilo dušljivo in v vsem je bila slutnja neke tajne groze, ki jo je podzavestno čutil slehernik, pa ji vendar nihče ni vedel izvora ne pomena. Iz palače Semisa Ofirisa se je razlivala na vse strani tajinstvena vest:

»Veliki je vrgel v ječo čarovnico iz votline Osenčja...«

»O Râ, usmili se naših duš!«

Vest je hitela od ust do ušes in od ušes do ust. Preletela je vso dvorno četrtno in plusknala preko mogočnih zidov na trge, ceste in ulice največjega mesta sveta!

»Ali že veste?«

»Kaj?«

»Čarovnica iz votline Osenčja...«

»Arikdimila?«

»V ječi...«

»O Râ, usmili se nas!«

»Zato je tako mračno današnje jutro.«

»Osiris mrtvak je razgnil svoj plašč nad Semisiris.«

»Anubis šakal pleše po podzemlju. V krogu se vrti in svoj rep lovi.«

»Groza...«

»O Râ, usmili se naših duš!«

Malo je bilo v Semisiru ljudi, ki bi bili kdaj sami videli votlino Osenčja in njeno gospodarico, a njeno ime so poznali vsi, sključeni starci in starke in prve besede jecljajoči otroci. Najstarejši so bili slišali to ime že v rani mladosti od svojih mater in babic, očetov in dedov. Nihče ni vedel odkod in kdaj je prišla. V veri Semisircev je bila večna, kakor Gora prihoda, ali leno se mimo mesta valeča umazana Kala. Osiris in Anubis sta bila njena čuvarya, in njena moč je bila brez mej. Njeno življenje brez začetka in konca.

»Podzemlje se bo maščevalo,« so vzklikali ljudje.

»Šakal Anubis bo udaril s svojim repom in bo zalajal.«

»Osiris bo odprl piramide in grobove.«

»Mrličji bodo vstali.«

»Groza...«

»Pojdimo v tempelj na Goro prihoda!«

»K velikemu duhovnu Amonisu!«

Nemir tajinstvene groze je objel srce sveta in v njem Asarhadana, mladega faraona iz dežele jutrnjih planjav. Toda njega ne zaradi strahu pred čarovnijo, saj je bil on edini, ki je vedel, da Arikdimila ni služabnica Osirisa in Anubisa. Groza v njegovem srcu je rasla zaradi njegove lastne usode, usode Ofirije in njune mlade tajne ljubezni.

»Samo ona je bila moje edino upanje!« je vzkliknil. »Če ostane v ječi in jo celo žrtvujejo svetemu biku Apisu, je Ofirija za mene izgubljena. Brez njenega orožja ne morem nad Atlante.«

Kakor brez uma je begal in iskal rešilne misli ter v njej tolažbe, a najti je ni mogel.

»Če stopim pred velikega in mu povem, kdo je... Jo bo izpustil? Potem še manj. Vedel bo, da je bila ona tista, ki je mučila njegove prednike. Maščeval se bo nad njo za vse. In še nad menoj.«

Potem je poizkusil druge poti:

»Prosim pomoči velikega duhovna? Posvetovati se s pesnikom Sorbalisom? Ali z modrecem Amurabisom? Ali z Ofirijo samo? Ko bi mogel do nje!«

Odločiti se ni mogel. Vedel je le eno, da mora rešiti svojo prababico na kakršenkoli način. Tako so potekale ure. Ne-

bo je bilo še vedno svinčeno težko. Lilo je še vedno kakor iz škafe, da je voda v potokih drla med hišami in po parku kakor da bi se bližal veseljni potop. Že v prvih popoldanskih urah je nastal večerni mrak. Na zemljo je padala rana noč, kakor še nikoli. Z njo je rasel nemir v srcih tisočev, ki se je stopnjeval do groze, ko se je oglasilo votlo bobnenje iz samih tal, podobno nekaj časa zavijanju šakalov, potem cvilenju in nazadnje gromu.

»Šakal Anubis...« so vzklikali ljudje.

Zemlja pod njihovimi nogami se je tresla. Sprva rahlo, kakor da bi zadihala, potem močnejše, kakor da bi vzdrtela. Sunk je sledil sunku. Hiše so se majale, pokale in se pričele rušiti. V svetilišču svetega Ibisja so se okoli osme večerne ure zamajali ogromni bazaltni stebri, popustili in potegnili za seboj strop. Iz ruševin so se oglasili prvi obupni klici ranjencev. Nekaj nižjih čenikov je bilo ubitih. Ljudje so ka brez uma bežali iz hiš. Po ulicah so se valile reke beguncev, ki jih je zalivala strašna ploha, da so že do gležnjev, ponekod celo do kolena brodili po vodi.

Zemlja se je stresala v skoraj enakomernih sunkih.

»Izpustite čarovnico!!« se je oglasil nekdo na trgu pred dvorom.

Delo našega Sokolstva

Javni letni nastop v Hočah

V nedeljo 22. julija je imelo mlado, a žilno Sokolsko društvo v Hočah svoj 3. letni nastop. Mrzlično so se pripravljali Hočani, da proslavijo svoj sokolski praznik v ponoven pomen besede. S poslopji so visele zastave, kar jasno priča, da Hočani, ki so pred leti životalili še v okovih klerikalizma in napredne razcepljenosti, danes že popolnoma razumevajo namen in cilje našega Sokolstva in njegova ustanovitelj Tyrša in Fügnerja, katerih ideje propovedujejo bratstvo, enakost in svobodo, v kar zastavlja naše Sokolstvo z razvijanjem telesnih, moralnih in umstvenih moči in z ustvarjanjem pogojev za boljšo bodočnost in napredek naroda, vse svoje moči.

Tako je Sokolsko društvo v Hočah pokazalo javnosti, da koraka po tej začetni poti. Izvedba popoldanskega nastopa, ki prvači nad vsemi dosedanjimi nastopi na Dravskem polju, je lep dokaz vzajemnega sodelovanja članov in članic, naraščanja in dece k realiziranju sokolskega praznika: letnega nastopa. Pohvaliti pa moramo tudi kompromisno obvezno sodelovanje Sokolskih društev: Fram, Hoče, Slivnica, Rače in Sv. Marjeta, pri svojih letnih nastopih, da tako res v bratski vzajemnosti pomagajo drug drugemu in da se s tem poveča tudi moralni ugled društev.

Kmalu po 15. uri so prikorakali na telovadišče krepki naraščajniki in naraščajnice ter pričeli z izvajanjem programa, ki je bil zelo obsežen. Ves nastop vseh oddelkov je bil podan z lepo skladnostjo. Dobro so se odrezali pa tudi pri lahkotletiki in na orodju, kar je občinstvo nagradilo z burnim aplavzom. Največ zaslug sta si pridobila pri tako sijajni izvedbi nastopa načelnica s. Filsova in načelnik br. Mihelič, ki sta zastavila v čim lepšo izvedbo nastopa vse svoje razpoložljive moči.

Omeniti moram posebno dobro podano kolo »Srbijanko« ženskega naraščaja in članic hočkega Sokola pod vodstvom s. Filsove, da ne omenim poleg tega tudi drugih precizno izvedenih posameznih točk.

Po končanem nastopu je pred vrsto in občinstvom govoril župni delegat prof. br. Struna, ki je v zasnovanih besedah pozival članstvo k novemu stremljenju in stalnemu napredku Sokolstva, ki mora v okviru svojega programa korakati z duhom časa, vsak čas živahno spremljati in podpirati vsak korak, s katerim stopa narod bliže k svoji boljši usodi in se ne sme dati nepripravljeno in nečujče presenetiti z novodobnimi problemi. Le tako bo možno delo in napredek za obnovo in učvrstitev čistega in dobe-

sedno najpopolnejšega jugoslovanskega narodnega in državnega edinstva, za dobrobit Slovanstva in človeštva.

Govornik je bil za svoj temperamentni govor deležen viharnega aplavza. Za njim je govoril še župan g. Papež, zahvaljujoč se Sokolski upravi za agilno in minuciozno delo pri pripravah za nastop ter svoj govor zaključil s pozivom za trikratni »Zdravo« starešini Sokola kraljevine Jugoslavije Ni. Vis. prestolonasledniku Petru.

Po nastopu se je vršila na istem prostoru narodna veselica, ki je ob zvokih godbe in pesmi končala pozno v noči. Mlademu in agilnemu Sokolskemu društvu k uspehu le: iskrene čestitke! Zdravo!

Potreba učitelja Sokola v Krčevini. Z ozirom na gornji članek v včerajšnjem »Večerniku« moram poudarjati, da v krčevinski šoli res manjka učiteljska moč, ki bi prevzela nase nekaj tehničnega dela pri Sokolu Maribor III, kar se bo dalo letos gotovo popraviti, ko so prazna kar 3 učiteljska mesta. Resnici na ljubo pa moram poudariti, da je že v septembru lanskega leta prišlo društvo do dobrega in tehnično popolnoma sposobnega vadiatelja br. Lojzeta Ferša, ki je vso jesen in zimo sam vadił kar 4 oddelke našega Sokola ter pripravil članstvo in naraščaj za društveni letni nastop, kakor tudi za pokrajinska zleta v Sarajevu in Zagrebu. To je prvi stalni vaditelj oz. načelnik, ki je društvo visoko dvignil v tehničnem pogledu, kakor tudi v disciplini. Manjka

pa mu seveda tehnično sposobnih vadiateljev in vadiateljic, ki bi ga podpirali pri njegovem delu ter mu pomagali dvigniti društvo še na višji nivo v telovadnem pogledu. Če bi se pri novi namestitvi

res hotele upoštevati naše želje, bo društvo storilo v tehničnem pogledu mnogo več ter pokazalo javnosti in oblasti svoj razmah in napredek. Lojze Struna, st. rosta.

Ljubezen baltiške baronice

Zgodba iz krogov albanske diplomacije.

V Atenah se je nedavno končala ljubavna pustolovščina nemške baronice Doroteje von Rappove, ki so jo v balkanskih mestih poznali pod imenom »plavalasa Venera«. Rappova si je vzela življenje v Phaleronu, malem grškem kopališču blizu Aten. V stezniku samomorilke so našli gorečo izpoved ljubezni, ki je bila naslovljena na albanskega poslanika pri atenski vladi.

Rappova je bila rodom iz Litavske. Živel je na Dunaju, kjer se je na neki večerji seznanila z visokimi albanskimi dostojanstveniki. To je bilo dovolj, da se je kakor nekoč romantični lord Byron, navdušila za albansko deželo. Odpeljala se je v Tirano, kjer se je nastanila v krasni vili blizu kraljeve palače. Kmalu je postala mogočen činitelj na albanskem dvoru. Okoli nje se je spletal venec legend. V Tirani pa se je zagledala v dvor nega maršala Kemala beja, in to je postalo usodno za njo in zanj. Kemal bej je bil čez noč imenovan za albanskega poslanika v Atenah in je moral takoj zapustiti Tirano. Baltiška baronica se je z neznanosko težavo ločila od njega. Nedavno pa si je umela izposlovati dovoljenje, da sme oditi na Krf. Od tam se ni več vrnila v albansko prestolnico, marveč je zavila v Atene, kjer se je vrgla kemalu beju k nogam in ga rotila, naj jo vzame k sebi.

Da bi lahko živela v njegovi bližini, se je dala angažirati za strojepisko, poleg tega pa je poučevala ljudi v nemščini.

Idila bi se bila morala končati s poroko. Vse mesto je že govorilo o tem, da bosta Kemal bej in baronica von Rappova stopila pred oltar. Bilo je že vse pripravljeno, ko je iz Tirane nenadoma prišel dekret, da je albanskim diplomatom prepovedano jemati tujke za žene. Tudi Kemal bej je prejel ta dekret od svoje vlade in ga pokazal baltiški baronici. »Plavalasa Venera« je tedaj sklenila, da noče biti na potu svojemu ljubčku. Šla je prostovoljno v smrt. Ko je atenska policija preiskala sobo v hotelu, kjer je stanovala, je našla med drugim tudi krasno fotografijo, dar albanskega kralja. Kemal bej pa je dobil nalog, naj jo pošlje s prvo pošto domov.

Japonec je vsako leto en milijon več

V teku enega leta se je prebivalstvo Japonske pomnožilo skoraj za en milijon. Tako poroča japonska vlada na podlagi štetja 1. oktobra preteklega leta. Prvega oktobra 1933. je štela Japonska 66.230.600 ljudi. To je 942.600 več kakor prejšnje leto. Uradniki so naštelj 33 milijonov 796.400 moških, 33.442.200 žensk. V mestu stanuje 20.914.800 ljudi, na deželi 46.323.800. Število prebivalstva v mestih je naraslo za 1.111.000 v primeri z letom 1932. Prebivalstvo na deželi se je zmanjšalo za 168.400. Tokio, glavno mesto Japonske, šteje 5.468.400. Osaka 2.654.000, Kioto 1.026.900 in Nagoja 900 tisoč 500 ljudi.

Hamletov nagrobnik

Američani, ki obiskujejo Evropo, so vneti zbiratelji starin. Če obiščejo kakšen slaven kraj, radi odnesejo domov vidno znamenje svojega obiska. Darci so jim hoteli prirediti posebno privlačno veselje, zato so postavili tam, kjer leži Hamletov grob, kamenit spomenik. Zdaj poročajo iz Kodanija, da je kamen izginil. Ni ga odnesel seveda en sam človek; Američani so krušili od kamna košček za koščkom in so ga ščasoma popolnoma razdrobili. Zdaj bodo postavili nov nagrobnik. Že zaradi tega seveda, da ostane Hamlet tujsko-prometna privlačnost za Američane. Seveda ni dvoma, da bo tudi ta kamen polagoma izginil tja, kamor je prav za prav namenjen — v Ameriko.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mali oglasi

Stanovanje

STANOVANJE
oddam za 150 Din. Limbuš, pri postaji. 3134

STANOVANJA NA TEZNEM
eno ali dvosobna odda gostilna Pulko, Tezno. 3133

DVOSOBNA STANOVANJA
oddam. Maribor, Smetanova ulica 59. 3132

V nalem

VELIKO DELAVNICO IN 2-SOBNO STANOVANJE
v centru mesta, dve veliki suhi kleti, posebno primerno za trgovino sadja, takoj oddam. Vprašati Kino Union. 3139

Kupim

HRANILNE KNJIZICE
vseh denarnih zavodov kupujemo in prodajamo po najugodnejših cenah. Takoj gotovina. Bančno kom. zavod, Aleksandrova 40. Za odgovor 3 Din. 3129

KUPIM DOBRO OHRANJE-NO ŽENSKO KOLO.
Ponudbe pod »Dobro ohranjeno« na upravo »Večernika«. 3142

Prodaj

DOBRO OHRANJENO MOŠKO KOLO
in zložljiva železna postelja naprodaj. Pobrežje, Zerkovska cesta 24. 3141

VINSKI SOD
76 hektolitrov in več manjših 200 do 300 litrov naprodaj. Vprašati Kino Union. 3140

PRODAM NOV PULT IN OMARO
za trgovino po nizki ceni Kje, pove uprava. 3137

POSTELJA
iz trdega lesa, vložek in nočna omarica poceni naprodaj. Vpraša se Krčevina. Praprotnikova ulica 5. 3143

Naročniki

kupujte

pri naših inseren-tih ter oglašujte!